

La biografia d'en Francesc Casares al llarg de 48 anys d'exercici de l'advocacia és extensa. Aquests anys li atorguen la possibilitat de parlar en primera persona de fets històrics d'aquest país en els quals ha participat activament. Ha estat lluitant durant molt de temps per la llibertat, pels drets humans i per la justícia, primer des de l'ombra de la clandestinitat i després obertament des de la democràcia. **"Vaig començar a exercir d'advocat sense conèixer exactament quines eren les meves aptituds i vocació. Tenia format un cos d'ideologia que després la professió em va permetre potenciar. Inicialment volia ser un advocat obert, generalista, com vaig ser els primers anys. Però una mica l'atzar i aquesta formulació ideològica bàsica que tenia em van portar a pensar que l'exercici de la professió era alguna cosa més que guanyar diners o prosperar en l'escala social. Aquesta professió servia per realitzar un servei a una societat que calia reformar. La professió, per tant, havia de ser un instrument adequat per intentar la reforma social, sempre a partir de l'obediència a les regles del dret però pensant que aquesta acció transformadora s'havia de fer segons la realitat social."**

La seva va ser una derivació lenta però clara cap a la pràctica del dret laboral. Eren els anys 50 i 60, una època de la qual recorda que **"els advocats joves que sortien de la universitat ho feien amb molta empena i molta fúria. D'ells en rebia influències, de la mateixa manera que ells les rebien de mi. D'entre les persones amb qui vaig treballar al despatx i que després han estat rellevants en camps diferents al de l'advocacia, podria destacar José Antonio González Casanova, Isidre Molas i Joan Coscubiela."** Parlem d'un període, els 60, en què apareix la figura de l'advocat laboralista que **"no sols es dedicava al dret del treball i a qüestions relacionades amb la Seguretat Social, sinó que a més va posar la seva professió al servei de la causa dels perseguits per raons polítiques. En aquells moments això representava en molts aspectes una nova frontera dins la professió d'advocat, no sols en l'orientació de la professió, sinó en l'estil de fer i de comportar-se. Els despatxos col·lectius que s'obrien a través dels advocats laboralistes eren completament diferents als de l'advocat tradicional. Es produí una confluència entre exercici de la professió i una nova ètica que els advocats de llavors extremàvem fins a punts d'una puresa increïble pensant que l'ètica professional no sols obligava a la defensa dels perseguits i dels oprimits, sinó que impedia posar-se al servei dels poderosos."**

El paper destacat que els advocats laboralistes van desenvolupar en aquella època no ha passat desapercebut. La seva tasca era **"no només defensar la causa dels treballadors en el marc de l'empresa, sinó que, com a conseqüència de la persecució del moviment obrer, de les detencions i dels processos judicials, calia assumir la defensa d'aquests grups davant del Tribunal d'Ordre Públic. Això comportava que entre advocat i defensat -els advocats laboralistes ens resistíem a anomenar-los clients- hi hagués molta compenetració."**

Les coses han canviat per als advocats laboralistes i no podia ser d'altra manera. Han passat tres dècades i les condicions socials i polítiques són unes altres: **"Descriure aquest canvi no és fàcil. En primer lloc ha canviat la perspectiva i també aquella exigència ètica que portava a considerar que l'advocat no es podia posar al servei dels poderosos. Ara**

potser pensem que el compromís ètic de l'advocat és servir la seva consciència i la seva veritat. Ha de fer l'esforç de reconèixer autènticament la seva veritat, és a dir, de no traïr la seva consciència. Evidentment, al costat d'això hi ha unes circumstàncies objectives que han canviat. L'advocat laboralista va desaparèixer perquè els sindicats han ocupat en gran part el seu antic espai. Crec que si hi ha assessories sindicals és en part perquè nosaltres hem lluitat abans perquè fos possible." I continua: **"En aquella època situar-se al servei del moviment obrer implicava una actitud de lluita a favor de les llibertats polítiques i contra una dictadura que representava aquell règim d'opressió. En el moment que s'arriba a una estabilitat democràtica, aquell arrel·lament a favor de la classe treballadora ja no té el conjunt de facetes que tenia. La figura de l'advocat laboralista, doncs, ha anat perdent perfils tot desdibuixant-se. S'ha adaptat a les noves circumstàncies de tipus econòmic, polític i professional."**

Com ha canviat el client de l'advocat laboralista? **"Aleshores arribaven al despatx tota gamma de problemes laborals, accidents de treball, acomiadaments col·lectius i individuals... Ara s'ha potenciat la negociació i, a més, els sindicats són els subjectes actius d'aquesta negociació col·lectiva. Els problemes han canviat i ara l'objectiu és assegurar l'estabilitat dins l'empresa, amb la problemàtica dels contractes temporals i la lluita contra la precarietat. Molts despatxos, per tant, s'han hagut de reorientar i han anat cap al dret de família, penal, etc. I els despatxos laboralistes que han continuat han canviat el seu perfil d'acord amb el canvi de perfil que han experimentat també els propis treballadors, i sobretot s'ha produït un fenomen nou: l'alt directiu prefereix el despatx especialitzat en dret del treball a l'assessor del sindicat."**

Per a aquest advocat l'exercici de la professió ha cobert les seves expectatives: **"Estic content de moltes coses a la vida i una d'elles és la forma com he portat l'exercici de la professió. No em peneixo de res. Em reconforta pensar que he pogut compaginar la meua activitat professional amb la política."** Vinculat a partits i sindicats clandestins als anys 60, quan arribà la democràcia es va plantejar la necessitat de continuar fent política obertament: **"Vaig acceptar presentar-me a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya. Per a mi aquest fet va representar una contribució en la construcció de la nova etapa democràtica del país. Durant dues legislatures vaig compaginar l'activitat política i la laboral."** Quan va deixar el món de la política es va embarcar en una nova croada: **"Decideixo recuperar el meu ritme de treball al despatx d'advocat i al mateix temps entro a col·laborar en Organitzacions no Governamentals (ONG), potser, si se'm permet l'expressió, per tranquil·litzar la meua consciència militant tot servant la societat."** En Francesc és president de la federació catalana que agrupa totes les ONG que a Catalunya defensen els drets humans: **"Les eines de què disposem les persones que estem en ONG són l'esforç individual i pedagògic. La voluntat de les ONG de ser independents fa difícil disposar de recursos econòmics."** També està vinculat a l'Associació per a les Nacions Unides. Aquest defensor de les llibertats de les persones continuarà treballant per a la justícia ara recolzat per un dels seus fills que ha decidit seguir els passos del pare.

“Estic content de moltes coses a la vida i una d’elles és la forma com he portat l’exercici de la professió”

Francesc Casares - Barcelona (Barcelonès)